

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Ступінь вищої освіти *Магістр*
Спеціальність *291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»*
Освітня програма *«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»*
Рік навчання **1**, семестр **1**
Форма здобуття вищої освіти – *денна, заочна*
Кількість кредитів ЄКТС **4**
Мова викладання *українська*

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)

Білан Людмила Леонідівна, доцент кафедри управління та освітніх технологій, кандидат педагогічних наук, доцент
bilanll@ukr.net

URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

<https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=4890>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» є обов'язковим компонентом освітньої програми «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Метою курсу є висвітлення методологічних та методико-організаційних засад науково-дослідної діяльності, що сприятиме орієнтації в складному процесі наукового дослідження.

Завдання дисципліни є навчити обґрунтовувати актуальність обраної теми дослідження, обирати оптимальні шляхи досягнення мети і розв'язання поставлених у роботі завдань, визначати об'єкт і предмет дослідження, аналізувати наукову літературу, літературно і технічно оформлювати наукові результати, визначати їх практичну значущість і наукову новизну.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК6. Здатність використовувати для дослідження міжнародних відносин, суспільних комунікацій та для регіональних студій теоретичні та методологічні підходи політології, економічної та правової науки, міждисциплінарних досліджень.

СК10. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

РН1. Знати та розуміти природу, джерел та напрямів еволюції міжнародних

відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.

РН3. Застосовувати сучасні наукові підходи, методології та методики для дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.

РН12. Формулювати задачі моделювання, створювати і досліджувати моделі об'єктів і процесів міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
Семестр 1				
Модуль 1. Основи методології наукових досліджень				
Тема 1. Концептуальні основи наукового пізнання	1/2	Розуміти сутність поняття «наука», її роль у розвитку суспільства, мету та основні завдання. Знати історію становлення та основні віхи розвитку науки, особливості науки XXI ст., сучасну класифікацію наук, сфери її застосування.	Підготовка доповідей, до семінарського заняття, виконання самостійної роботи в elearn	8
Тема 2. Наукова діяльність в Україні	2/2	Знати систему підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів. Розуміти сутність наукової діяльності, її види та форми. Розуміти норми наукової етики та усвідомлювати соціальну відповідальність вчених.	Підготовка рефератів до семінарського заняття. Виконання самостійної роботи в elearn	9
Тема 3. Наукове дослідження та методика його виконання в галузі міжнародних відносин	2/2	Розуміти поняття, види та форми організації наукових досліджень в галузі міжнародних відносин. Вміти оцінювати актуальність дослідження та обґрунтовувати тему дослідження	Підготовка презентацій до семінарського заняття. Виконання самостійної роботи в elearn	9
Тема 4. Технологія дослідницької роботи та методологія наукового дослідження	2/2	Розуміти сутність поняття методології наукового дослідження, логіку пізнавального пошуку в науковому дослідженні та загальнонаукові принципи дослідження.	Підготовка презентацій до семінарського заняття. Виконання самостійної роботи в elearn.	9
Модуль 2. Організація навчально-виховного процесу				
Тема 5. Рівні та методи наукового	2/2	Знати рівні наукового дослідження та	Підготовка презентацій	9

дослідження		загальнонаукові, конкретно-наукові методи та спеціальні методи дослідження.	до семінарського заняття. Виконання самостійної роботи в elearn.	
Тема 6. Інформаційне забезпечення наукового дослідження	2/2	Вміти добирати й аналізувати необхідну інформацію за темою наукового дослідження, реферувати літературу та робити огляди літератури	Підготовка презентацій до семінарського заняття. Виконання самостійної роботи в elearn.	9
Тема 7. Ефективність науково-дослідних робіт	2/2	Знати критерії вимірювання ефективності роботи вченого та наукових колективів., особливості застосування міжнародних наукометричних індикаторів у вітчизняній науці.	Підготовка презентацій до семінарського заняття. Виконання самостійної роботи в elearn.	9
Тема 8. Адміністративні посадові особи та секретаріати міжнародних організацій	1/1	Вміти узагальнювати результати досліджень і формулювати висновки, складати звіт, доповідь або статтю за результатами наукового дослідження	Підготовка презентацій до семінарського заняття. Виконання самостійної роботи в elearn.	8
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Відповіді на семінарських заняттях мають спиратися на власноруч підготовлений конспект. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Самостійні роботи повинні бути виконані власноруч відповідно вимог, які до них висуваються.
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Абрамов В. І. Методологія системного підходу та наукових досліджень (дослідницькі та інноваційні процеси в державній службі) : навч.- метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / В. І. Абрамов, В. Х. Арутюнов. Київ: КНЕУ, 2019. 178 с.
2. Єріна А.М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень: навч. посібник / Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 212 с
3. Колесников О. В. Основи наукових досліджень : навч. посібник, 2-ге вид. випр. та доп. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 144 с.
4. Корягін М. В. Основи наукових досліджень : навч. посібник / М. В. Корягін, М. Ю. Чік. 2-ге видання, стереотипне. Київ: Алерта, 2021. 622 с.
5. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібн. / О. В. Крушельницька. Київ: Кондор, 2019. 206 с.
6. Мальська М., Паньків Н. Основи наукових досліджень : навч. посібник Львів: Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.
7. Методика оцінки ефективності науково-дослідних робіт / укл. В. А. Карпов, Т. С. Корольова, А. З. Підгорний. Одеса: ОДЕУ, Ротапринт, 2020. 19с.
8. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. [О. П. Кириленко, В. В. Письменний, Н. М. Ткачук та ін.] ; за ред. О. П. Кириленко. Тернопіль: Економічна думка, 2021. 196 с.
9. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.
10. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах: методичні рекомендації / авт.-укл.: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець; редкол.: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй; Київ: УБА, 2021. Електрон. вид. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). 117 с.
11. Мокін Б. І., Мокін О. Б. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник / Вінниця: ВНТУ, 2019. 312 с.
12. Навчальна програма дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» : Національний університет біоресурсів і природокористування України.
13. [Положення про академічну доброчесність в НУБіП України: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozhennya_akademichna_dobrochesnist_03.03.2019.docx](https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozhennya_akademichna_dobrochesnist_03.03.2019.docx)
14. [Положення про випускню бакалаврську роботу в НУБіП України: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozhennya_bakalavrsku_kvalifikaciyu_robotu_2021.pdf](https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozhennya_bakalavrsku_kvalifikaciyu_robotu_2021.pdf)
15. [Положення про підготовку і захист магістерської роботи в НУБіП України: https://nubip.edu.ua/node/12654](https://nubip.edu.ua/node/12654)
16. [Положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних робіт, магістерських, бакалаврських та інших робіт на наявність плагіату в НУБіП України: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/polozhennya_pro_perevirku_na_plagiat_onovleno.docx](https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/polozhennya_pro_perevirku_na_plagiat_onovleno.docx)
17. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 254 с.

18. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень : підручн. / Д. М. Стеченко, О. С. Чмир. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2020. 317 с.
19. Тарелкін Ю. П., Цикін В. О. Методологія наукових досліджень : навчальний посібник / Суми: Сум. ДПУ ім. А.С. Макаренка, 2019. 196 с.
20. Законодавство України з офіційного сайту ВР України: <http://zakon1.rada.gov.ua>
21. Концепція розвитку Національної Академії наук України на 2014– 2023 роки: Постанова Президії НАН України № 187 від 25.12.2013 р. URL: <http://www1.nas.gov.ua/infrastructures/Legaltexts/nas/2013/regulations/Pages/187.aspx>
22. Сайт Національної академії наук України: <http://www.nas.gov.ua/UA/Pages/default.aspx>
23. Сайт Міністерства освіти і науки України: www.mon.gov.ua
24. Сайт Державної служби статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua>